

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
№02071211
ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)
М. В. Афанасьєв

«МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ»

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **07 «Управління та адміністрування»**
Спеціальність **073 «Менеджмент»**
Освітній рівень **другий (магістерський)**
Освітня програма **усі**

Вид дисципліни **базова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри міжнародної економіки
та менеджменту ЗЕД
Завідувач кафедри менеджменту,
логістики та економіки

Проскурніна Н.В.

Ястремська О.М.

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародної економіки та менеджменту ЗЕД

Протокол № 1 від 28.08.2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри менеджменту, логістики та економіки

Протокол № 1 від 21.08.2019 р.

Розробник(-и):

Піддубна Л.І., д.е.н., професор кафедри міжнародної економіки та менеджменту ЗЕД

Велика О.Ю., к.е.н., доц. кафедри менеджменту, логістики та економіки

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни:

Успіх підприємства багато в чому залежить від здатності керівника передбачити можливі ситуації на підприємстві і на цій основі змінювати структуру виробництва і управління, вводити у виробництво нові види продукції і правильно планувати їх обсяги, інвестиції і прибуток для досягнення максимального ефекту. Менеджмент організацій відіграє особливу роль, перетворюючись на реальний чинник розвитку бізнесу в різних сферах економічної діяльності. Це висуває особливі вимоги до підготовки сучасних професійних керівників – менеджерів, які повинні вміти приймати якісні управлінські рішення, що сприяють оптимізації та вдосконаленню управління.

Щоб забезпечити ефективне функціонування підприємства, керівнику також необхідно знати і розуміти ситуацію як у безпосередньому середовищі його фірми, так і на світовому ринку. Досягнення в розвитку інформаційних, комунікаційних технологій та транспортних засобів знищують кордони та зменшують відстані між державами. Тому кожному представнику управлінського контуру підприємства слід орієнтуватися у сучасних формах світогосподарських зв'язків і вміти використовувати їх для підвищення конкурентоспроможності.

Навчальна дисципліна "Менеджмент організацій" є базовою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців спеціальності 073 "Менеджмент" другого (магістерського) рівня.

Метою викладення навчальної дисципліни «Менеджмент організацій» є формування у студентів системи знань з теоретичних засад і технологій формування, розвитку та використання конкурентних переваг підприємства за рахунок здійснення бізнесу у різних країнах і відповідного використання економічних, соціальних, демографічних та інших особливостей цих країн та їх взаємодії.

Об'єктом вивчення дисципліни є виробничо-фінансова діяльність суб'єкта міжнародного бізнесу.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення відносин у сфері управління міжнародним бізнесом суб'єкта господарювання, принципи, методи та інструментарій міжнародного менеджменту.

Курс	1М	
Семестр	1	
Кількість кредитів ECTS	4	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	20
	семінарські, практичні	20
	лабораторні	X
Самостійна робота		80
Форма підсумкового контролю	залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
«Економіка підприємства»	Міжнародні бізнес стратегії
«Менеджмент»	Фаховий комплексний тренінг
«Маркетинг»	Міжнародний фінансовий менеджмент
«Міжнародна економіка», «Економічна кібернетика»	Управління потенціалом підприємства
«Стратегічне управління»	Міжнародний трансфер технологій
«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»	Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства
	Корпоративне управління

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Здатність обирати напрями підвищення конкурентоспроможності організації та особистої ефективності менеджерів	<p>Виявляти чинники зовнішнього та внутрішнього середовища, що впливають на діяльність організації</p> <p>Використовувати принципи управління системами при управлінні організаціями</p> <p>Оцінювати ефективність діяльності підприємства за основними показниками</p> <p>Робити обґрунтований вибір організаційно-правової форми та типу організаційної структури підприємства</p>
Знання, вміння та навички щодо основних теоретичних аспектів, функцій та зв'язуючих процесів у менеджменті організацій суб'єктів міжнародного бізнесу	<p>Здатність досліджувати сучасні тенденції розвитку міжнародного бізнесу</p> <p>Здатність аналізувати вплив факторів середовища організації на процес розвитку її міжнародної економічної діяльності.</p> <p>Розуміння необхідності врахування соціокультурних особливостей міжнародного бізнесу, національних стереотипів, соціальної відповідальності міжнародних корпорацій</p> <p>Вміння здійснювати організаційне проектування суб'єктів міжнародного бізнесу</p> <p>Усвідомлення особливостей управління персоналом у міжнародних корпораціях</p> <p>Здатність здійснювати стратегічний та оперативний контроль діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу</p> <p>Здатність усвідомлювати особливості інвестиційно-технологічної політики міжнародних корпорацій</p> <p>Вміння та навички здійсненні фінансових операцій у міжнародному бізнесі</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність менеджменту організацій

Тема 1. Організація як об'єкт управління

- 1.1. Поняття управління. Цілі та функції управління підприємствами.
- 1.2. Сутність та класифікація організацій. Організаційно-правові форми підприємств.
- 1.3. Особливості управління підприємствами різних організаційно-правових форм.

Тема 2. Система менеджменту організацій

- 2.1. Ознаки системи та загальні властивості системи. Класифікація систем. Особливості соціально-економічних систем.
- 2.2. Організація як система. Взаємозв'язок між загальними функціями менеджменту та його спеціальними функціями.
- 2.3. Життєвий цикл організацій.

Тема 3. Управління організаційними процесами

- 3.1. Методологія проектування системи управління.
- 3.2. Управлінські процедури: ціле визначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір альтернативи.
- 3.3. Елементи управління: структури, стратегії, системи та процедури, склад персоналу, сума навичок персоналу, стиль керівництва.

Тема 4. Ефективність менеджменту організацій

- 4.1. Ефективність управління, його аспекти і принципи.
- 4.2. Критерії та показники ефективності управління.
- 4.3. Чинники, які впливають на ефективність управління.

Змістовий модуль 2. Функції та зв'язуючі процеси міжнародного менеджменту

Тема 5. Сутність і характерні риси менеджменту організацій суб'єктів міжнародного бізнесу.

- 1.1. Сутність, характеристика та основні етапи розвитку міжнародного бізнесу. Міжнародні компанії та їх роль у світовому господарстві.
- 1.2. Менеджмент організацій суб'єктів міжнародного бізнесу: суть, задачі, особливості.
- 1.3. Внутрішнє та зовнішнє середовище міжнародного бізнесу.

Тема 6. Стратегічне планування та організаційний розвиток міжнародних компаній

- 2.1. Суть і значення стратегічного планування. Процес стратегічного планування та його етапи.
- 2.2. Види міжнародних стратегій та методи їх вибору.
- 2.3. Організаційні структури міжнародних корпорацій
- 2.4. Основні форми корпоративної інтеграції у міжнародному бізнесі

Тема 7. Контроль і звітність міжнародних компаній. Управління людськими ресурсами та комунікації в міжнародному менеджменті.

- 3.1. Особливості контролю в міжнародних корпораціях. Типи контролю в міжнародних компаніях
- 3.2. Особливості управління людськими ресурсами в міжнародних компаніях
- 3.3. Комунікаційні бар'єри і підвищення ефективності міжнародних комунікацій

Тема 8. Технологічна політика міжнародних компаній. Інвестиційні операції міжнародних компаній

- 4.1. Особливості сучасного технологічного розвитку та міжнародний ринок технологій.
- 4.2. Планування та організація технологічної діяльності міжнародних компаній.
- 4.3. Міжнародний ринок інвестицій. Прямі іноземні та портфельні інвестиції міжнародних компаній.

Тема 9. Фінансовий менеджмент міжнародних компаній. Торгівельні операції суб'єктів міжнародного бізнесу

- 5.1. Міжнародне фінансове середовище. Управління валютними ризиками.
- 5.2. Трансферне ціноутворення в міжнародних компаніях.
- 5.3. Комерційні операції суб'єктів міжнародного бізнесу.
- 5.4. Нетрадиційні методи фінансування міжнародними корпораціями експортних операцій. Страхування і державна підтримка експортних операцій міжнародних корпорацій

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 80 балів; мінімальна сума – 40 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах: активна робота на лекційних заняттях;

активна участь у виконанні практичних завдань;
активна участь у дискусії та розв'язання управлінських ситуацій;
виконання домашнього завдання, доповіді;
проведення письмової контрольної роботи;
експрес-опитування;
творче завдання.
підсумкова контрольна робота

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі колоквиуму. Колоквиум – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі заліку. Семестровий контроль у формі заліку – підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум 100 балів), визначається як сума (проста) балів за результати успішності студента при поточному та підсумковому контролі. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять проводиться за критеріями: розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді управлінських ситуацій, розв'язанні задач, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання розрахункових завдань.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, само-реалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання творчого завдання є: здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення заліку. Загальна кількість балів виставляється з урахуванням поточних балів та підсумкової контрольної роботи. Порядок та критерії оцінювання зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни, технологічній карті.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Сумарний результат у балах заноситься у залікову «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства: "зараховано" – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо "не зараховано", тоді декан факультету пропонує студенту повторне вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

Розподіл балів за формами та методами навчання

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 1

Таблиця 1

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота студента (ДЗ)	Творче завдання	Поточні контрольні роботи	Колоквіум	Усього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовий модуль 1.	Тема 1	1,2 тиждень	4	4					8
	Тема 2	3 тиждень	2	2					4
	Тема 3	4 тиждень	2	2		10			14
	Тема 4	5 тиждень	2	2	20				24

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовний модуль 2	Тема 5	6 тиждень	2	1					3
	Тема 6	7 тиждень	2	1	1		5		9
	Тема 7	8 тиждень	2	1	1	10			14
	Тема 8	9 тиждень	2	1	1		6		10
	Тема 9	10 тиждень	2	1	1			10	14
Усього			20	15	24	18	8	10	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

5.1. Основна

1. Афанасьєв М. В. Основи менеджменту : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / М. В. Афанасьєв, Л. Г. Шемаєва, В. С. Верлока / за редакцією проф. М. В. Афанасьєва. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2003. – 484 с.

2. Киржнер Л. А. Менеджмент організацій : учебное пособие / Л. А. Киржнер, Л. П. Киенко, Т. И. Лепейко, А. М. Тимонин. – К. : КНТ, 2006. – 688 с.

3. Лепейко Т. І. Менеджмент : навч. посібн. / Т. І. Лепейко, О. М. Миронова // Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2010. – 202 с.

4. Потьомкін С.К. Менеджмент : навч. посібн. / С. К. Потьомкін, І. М. Козлова, К. О. Яндола // Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 274 с.

5. Міжнародний менеджмент: навч. посібн. / П. І. Юхименко, Л. П. Гацька, М. В. Півторак та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 488 с.

5.2 Додаткова

6. Міхайлова Л.І., Юрченко О.Ю, Данько Ю.І. Міжнародний менеджмент. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 200 с.
7. Панченко Є.Г. Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник. — К.: КНЕУ, 2004. —468с.
8. Дідковська Л. Г. Менеджмент : навч. посіб. / Л.Г. Дідковська, П.Л. Гордієнко. – К. : Алерта; КНТ,2007. – 515 с.
9. Менеджмент організацій : підручник / за заг. ред. Л. І. Федулової. – К. : Либідь, 2003. – 448 с.
10. Осовська Г. В. Менеджмент організацій / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К. : Кондор, 2005. – 860 с.
11. Гіл, Чарлз В.Л. Міжнародний бізнес: Конкуренція на глобальному ринку: Пер. з англ.— К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. — 856с.
12. Международный бизнес: Учеб.-метод. комплекс: Учеб. пособие / В. И. Черенков [и др.] ; ред. В. И. Черенков. - 3-е изд., перераб. и доп. - Ростов н/Д : Феникс, 2006. - 572 с.
13. Солодков Г. П. Международный бизнес. Организация и управление: учеб. пособие / Г. П. Солодков, Э. Т. Рубинская, Э. Д. Рубинская. - Ростов н/Д : Феникс, 2009. - 380 с.

5.3 Інформаційні ресурси

14. Сайт ПНС ХНЕУ ім.С.Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua>
15. Верховна Рада України. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/>
16. Державний комітет статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
17. Світова організація торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wto.org.
18. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.smida.gov.ua/db/emitent.
19. Всесвітній економічний форум [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.weforum.org/>